

Η εμφάνιση του Ισλάμ και η εξάπλωση των Αράβων (σελ. 26-28)

Τι μελετώ σε αυτή την ενότητα:

1. Κατανοώ τους όρους που αφορούν τη μουσουλμανική θρησκεία: Ισλάμ, Κοράνι, Τζιχάντ, Μουσουλμάνος/Μωαμεθανός, μάρτυρες της πίστης, χαλίφης
2. Οι παράγοντες που συνέβαλαν (βοήθησαν) στη ραγδαία εξάπλωση των Αράβων
3. Μάχη στο Πουατιέ και η σημασία της ήττας των Αράβων
4. Οι συνέπειες της εξάπλωσης των Αράβων

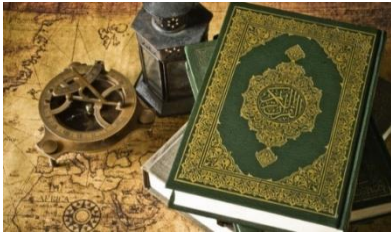

Η εξάπλωση των Αράβων

1. **Ισλάμ** (=πίστη και αφοσίωση στο θέλημα του Θεού): Μονοθεϊστική θρησκεία που ίδρυσε ο Μωάμεθ, επηρεασμένος από τον Χριστιανισμό και τον Ιουδαϊσμό. Η θρησκεία αυτή βοήθησε στη συνένωση και εξάπλωση των Αράβων. Θεός: Αλλάχ, Προφήτης: Μωάμεθ.

Κοράνι (=Λόγος του Θεού): Το ιερό βιβλίο του Ισλάμ. Το Κοράνι απαιτούσε να διαδοθεί το Ισλάμ στους άπιστους με ιερό πόλεμο (Τζιχαντ).

Τζιχαντ: ο ιερός πόλεμος με τον οποίον το Κοράνι απαιτούσε να διαδοθεί το Ισλάμ.

Μουσουλμάνος/Μωαμεθανός/Μουσλίμ: οι πιστοί του Ισλάμ. Όσοι σκοτώνονταν στον ιερό πόλεμο (τζιχαντ) γίνονταν **μάρτυρες της πίστης** και εξασφάλιζαν θέση στον Παράδεισο.

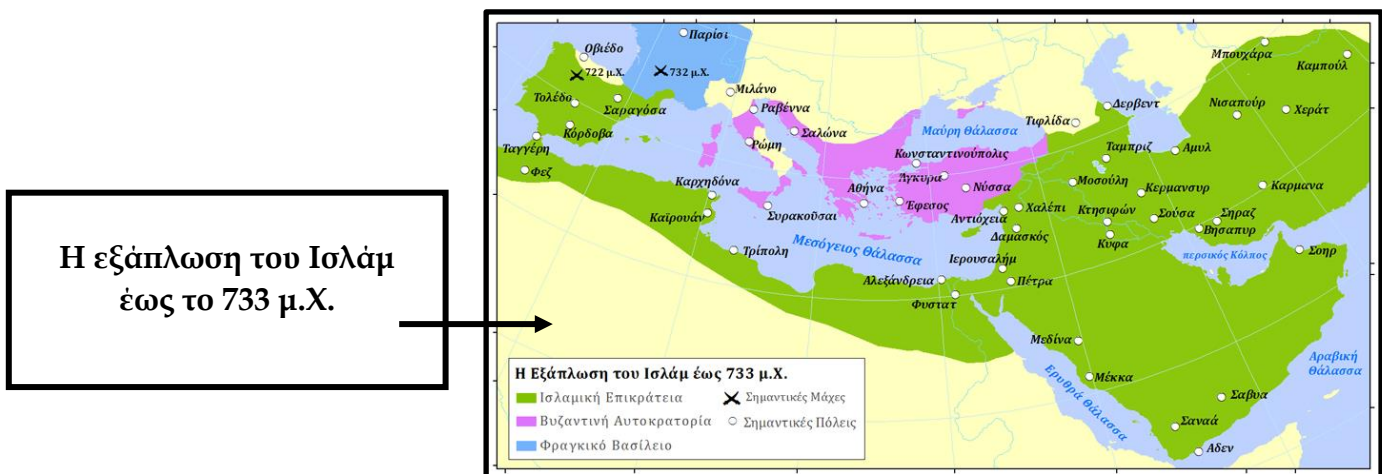
Χαλίφης: τοποτηρητής και διάδοχος του Μωάμεθ. **Χαλιφάτο:** το αραβικό κράτος.

2. Ραγδαία εξάπλωση των Αράβων

Το 632 μ.Χ. ο Μωάμεθ πεθαίνει. Δύο χρόνια μετά τον θάνατο του Μωάμεθ οι μαχητές του Ισλάμ, υπό την ηγεσία του Χαλίφη, εξορμούν από την αραβική χερσόνησο. Πρώτος στόχος τους τα δύο μεγάλα γειτονικά κράτη, το βυζαντινό και το περσικό. Στη μάχη του Γιαρμούκ οι Άραβες συντρίβουν τους Βυζαντινούς. Το Βυζάντιο χάνει τη Συρία και την Παλαιστίνη και η ήττα αυτή σηματοδοτεί το τέλος της βυζαντινής κυριαρχίας στη Μέση Ανατολή.

Η εξάπλωση του Ισλάμ έως το 634 μ.Χ.

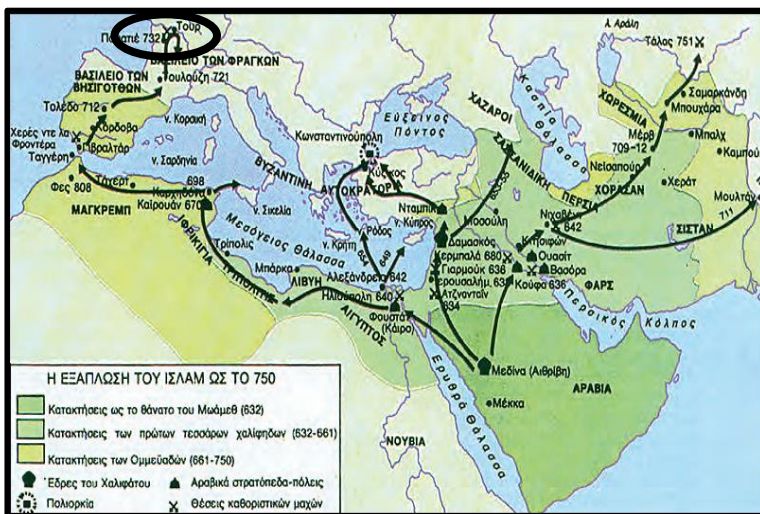
Η εξάπλωση του Ισλάμ έως το 733 μ.Χ.

➤ Παράγοντες που συνέβαλαν στη ραγδαία εξάπλωση των Αράβων:

1. Η εξάντληση Βυζαντινών και Περσών από τους συνεχείς πολέμους μεταξύ τους στα χρόνια του Ηράκλειου.
2. Η αντίθεση των ανατολικών επαρχιών, που ήταν Μονοφυσίτες, με το κέντρο του Βυζαντίου που ήταν Ορθόδοξοι.
3. Ο ιερός πόλεμος για τη διάδοση του Ισλάμ στους άπιστους, που φανάτισε τους Άραβες και τους προσέδωσε ακατανίκητη ορμή.

3. Η μάχη στο Πουατιέ και η σημασία της ήττας των Αράβων

Οι Άραβες, αφού κατέλαβαν τα παράλια της βόρειας Αφρικής, πέρασαν στην Ισπανία και κατέκτησαν το μεγαλύτερο μέρος της. Από εκεί προσπάθησαν να εισβάλουν στην Ευρώπη και να την κατακτήσουν. Τους σταμάτησαν οι Φράγκοι στο Πουατιέ της Γαλλίας.

➤ Μάχη στο Πουατιέ

Πότε: 732 μ.Χ.

Αντίπαλοι: Άραβες εναντίον Φράγκων (Κάρολος Μαρτέλος)

Αποτέλεσμα: ήττα Αράβων

Σημασία αποτελέσματος: η μάχη αυτή αποτελεί ορόσημο για την ευρωπαϊκή ιστορία, γιατί έτσι σταμάτησε η επέλαση των Αράβων και ο δρόμος προς την Ευρώπη έκλεισε οριστικά.

4. Οι συνέπειες της εξάπλωσης των Αράβων

Μέσα σε λιγότερο από εκατό χρόνια οι Άραβες έσβησαν από τον χάρτη το Περσικό κράτος και διέλυσαν για πάντα το όνειρο των Βυζαντινών να ξαναενώσουν τα εδάφη της παλιάς ρωμαϊκής αυτοκρατορίας.

➤ Συνέπειες της εξάπλωσης των Αράβων

1. Χάθηκαν εδάφη και μεγάλες πόλεις της βυζαντινής αυτοκρατορίας.
2. Ερημώθηκαν πολλές περιοχές της αυτοκρατορίας.
3. Μειώθηκε το εμπόριο του Βυζαντίου.
4. Μειώθηκε η αγροτική παραγωγή της αυτοκρατορίας.
5. Διασπάστηκε ο Μεσογειακός κόσμος.